

OPPLANDSKRAFT DA
Postboks 990 Skøyen
0247 OSLO

Vår dato: 01.07.2022

Vår ref.: 201607031-20 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Forlengelse av midlertidig manøvreringsreglement- Hunderfossen kraftverk i Lillehammer kommune, Innlandet

Viser til søknad av 22.6.2022 fra Opplandskraft om forlengelse av midlertidig manøvreringsreglement for Hunderfossen kraftverk.

I desember 2016 mottok NVE en søknad fra Opplandskraft DA om tillatelse til midlertidig endring av manøvreringsreglementet for Hunderfossen kraftverk. NVE gav tillatelse til et midlertidig manøvreringsreglement den 16.5.2017 i en periode på fem år og på gitte vilkår. Hensikten med det midlertidige manøvreringsreglementet var å finne gode løsninger, som i større grad ivaretar hensynet til hunderørreten gjennom økt vannføring i oppvandrings- og nedvandringsperioder, samt økt minstevannføring vinterstid. Det ble i tillatelsen satt krav om miljøfaglige undersøkelser i prøveperioden, med påfølgende evaluering.

Den 18.5.22 var prøveperioden for manøvreringsreglementet over, og det ble derfor avholdt et møte mellom NVE, statsforvalteren og Opplandskraft/Hafslund Eco den 14.6.2022 om videre prosess. Under møtet ble det også informert om at resultatene knyttet til pålegg fra statsforvalteren om nedvandringstiltak fase tre blir levert i løpet av september 2022. I møtet ble det også enighet om at nytt manøvreringsreglement bør inneholde eventuelle bestemmelser knyttet til nedvandringstiltak. Prosessen med fastsettelse av manøvreringsreglement og pålagte nedvandringstiltak bør derfor samordnes i tid.

Opplandskraft vil søke om varig endring av manøvreringsreglementet, basert på evalueringen etter prøvereglementet og resultatene fra pålegg om nedvandringstiltak. Inntil et nytt, varig reglement er fastsatt, ønsker Opplandskraft å praktisere prøvereglementet.

Det har vært knyttet bekymring til at Opplandskraft skulle gå tilbake til gammel praksis når prøveperioden var over. NVE er derfor positive til at Opplandskraft v/Hafslund Eco på eget initiativ ønsker å fortsette med å praktisere prøvereglementet etter endt periode. NVE er ikke kjent med at prøvereglementet har ført negative virkninger sammenlignet med det som har vært praktisert tidligere, snarere tvert imot mener vi at forholdene for ørret vil bedre seg med midlertidig reglement. På bakgrunn av dette mener NVE det er riktig å forlenge perioden for prøvereglementet inntil nytt varig reglement er på plass.

NVE kan gi midlertidig tillatelse etter vannressursloven § 8 til å fravike gjeldende reglement når formålet er behovet for reparasjoner, opprensning og naturfaglige undersøkelser. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

NVE forutsetter da at Opplandskraft søker om nytt manøvreringsreglement i løpet av 2023.

Konklusjon

NVE gir Opplandskraft v/Hafslund Eco tillatelse til å fortsette å fravike gjeldende manøvreringsreglement for Hunderfossen kraftverk, fastsatt i kgl. res av 20.05.1960 med tilføyinger av 05.11.1965 og 02.07.1976, fram til nytt varig reglement er fastsatt.

Midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet er basert på at Opplandskraft skal gjennomføre naturvitenskapelige undersøkelser i Hunderfossen, særlig rettet mot å sikre vandringsveiene og leveområdene for Hunderørreten på berørt strekning i Gudbrandsdalslågen.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Midlertidig manøvreringsreglement

Tidsperiode	Minstevannføring (m ³ /s)
01.07 – 15.07	15
16.07 – 01.09	20
02.09 – 10.09	15
11.09 – 20.09	10
21.09 – 05.11	7
06.11 – 14.06	5
15.06 – 30.06	7

Bruk av luker

- Isluka: Når vannføringen ved Losna overstiger 150 m³/s under vårsmeltingen, skal minstevannføringen på 5 m³/s begynne å slippes over isluka. Vannslippet over isluka økes til minst 20 m³/s når flomvannføring gjør dette mulig. Etter at minstevannføringen begynner å slippes over isluka, skal det bestrebes å slippe så mye som mulig av minstevannføringen over isluka videre fram til 30.11.
- Når det går vann forbi inntaket, utover vannslippet i isluka og fisketrappa, skal det prioriteres å bruke flomluke 4 og deretter flomluke 3, dersom ikke spesielle grunner eller ny kunnskap tilsier noe annet.

Bruk av lokkeflommer

- Hvis det i perioden 15.8 - 10.9 ikke har vært naturlige vannføringstopper slik at minst 60 m³/s har gått over dammen over en periode på minst to døgn, skal det slippes en lokkeflom på 60 m³/s over ett døgn innen 20.9.

Opptrapping skal skje gradvis med 20 m³/s per time, og nedtrapping med 10 m³/s per time.

- I perioden 10.10 - 25.10 skal det slippes 20 m³/s over isluka i minst to døgn.
- I perioden 5.5 - 15.5 skal det slippes 20 m³/s over isluka i minst to døgn.

Vannføringsendringer

- Vannføringsendringer skal så langt det er mulig foregå gradvis med inntil 10 m³/s per time.

Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.

- Det skal føres protokoll for den periode manøvreringsreglementet fravikes.
- Det skal gjennomføres vitenskapelige undersøkelser som omtalt i søknaden. Det skal fremlegges en rapport som oppsummerer resultatene av undersøkelsene innen prøveperiodens utløp. Opplandskraft DA skal med utgangspunkt i søknaden og kommentarer fra høringsparter utforme undersøkelsene som med fokus på følgende punkter:
 - Fiskeoppgangen i trappa, herunder lengdefordeling, artsfordeling og forhold mellom villfisk og settefisk av ørret, registreres med automatisk fisketeller.
 - Forsøk med bruk av ulike luker for slipp av overløpsvann gjennomføres for å se på effekter på oppvandringen i trappa. Den automatiske telleren gir unike muligheter til å registrere respons.
 - Tettheten av ungfisk registreres på de faste stasjonene og med samme metodikk som tidligere. I tillegg vil det vurderes om stasjonsnettene skal utvides og om det er mulig å bruke el-båt på strekningen mellom jernbanebrua og dammen for å øke fangbarheten.
 - Registreringer av gytefisk og gyteareal gjennomføres med samme metodikk som tidligere (1990-2005). Det vil vurderes å bruke drone som en ny metode i tillegg.
 - Undersøkelser knyttet til nedvandring av fisk forbi inntaket til kraftverket ivaretas gjennom gjeldende pålegg fra Fylkesmannen i Oppland og gjennom forskningsprosjektet SafePass. NVE forutsetter at resultatene fra disse aktivitetene inngår i rapporten som skal ferdigstilles innen prøveperiodens utløp.
- De andre postene i manøvreringsreglementet skal ikke fravikes.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.

NVE forutsetter at Opplandskraft DA har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Frank Jørgensen
Seniorrådgiver

Godkjent av Ingrid Haug
Seniorrådgiver

Carsten Stig Jensen
Seksjonssjef

Rune Flatby
Spesialrådgiver

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

OPPLANDSKRAFT DA

Kopimottakerliste:

Lillehammer kommune
STATSFORVALTEREN I INNLANDET
INNLANDET FYLKESKOMMUNE

